

Hogyan történt a mise az apostolok idejében?

Az Úr Jézus által halála előestéjén alapított mise lett a mindenkori szentmise az apostoloknak köszönhetően, akik egy sor strukturális szabályt megállapítva örködték azon, hogy tiszteletben tartassék.

Az Úr Jézus által Nagycsütörtökön, az Utolsó Vacsora helyszínén, halála előestéjén alapított mise isteni eredetű. Ez a mindenkori szentmise. Az apostolok, akik itt járultak első ízben szentáldozáshoz, gondosan ügyeltek, hogy azt cselekedjék, amit Jézustól láttak, minden változtatás nélkül, hacsak úgy nem, hogy néhány imádságot hozzáfűztek.

Kezdetben nem volt szó még miséről, hanem testvéries összejövetelről (agape), amelynek során az apostol – egy köszönetet kifejező vagy eucharisztikus ima után – elmondta az Utolsó Vacsora eseményeit ugyanazokkal a szavakkal: „Ez az én testem, ez az én vérem ... Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”, majd mindenki megáldozott. Mivel azonban Krisztus már nem volt közöttük, bár megígérte a tanítványoknak, hogy újra eljön (Jn 14, 1-3), a tanítványok pedig nem voltak örökéletűek, hát ki kellett gondolni egy jól szabályozott szertartást, ami tiszteletben tartja az idők során az ünneplés „méltóságát”, úgy, ahogyan azt nekik Jézus tanította, és hogy ne hagyjanak elveszni semmit azokból a vele megélt hihetetlen pillanatokból.

A probléma a Szentlélek Jézus által megígért eljövételétől (Pünkösd) kezdve vetődött fel az apostolok körében. Ez az Egyház keletkezése, ötven nappal Húsvét után.

Első szertartások

Mindezt olvashatjuk az Apostolok Cselekedeteiben és Leveleiben, ahol beszámolnak az első keresztény közösségek életéről:

„A hívek együtt éltek és közös volt mindenük. (...) Egy szívvel-lélekkel mindennap összegyűltek a templomban. A kenyeret a házaknál törték meg, és örömmel és egyszerű szívvel vették magukhoz az ételt.” *ApCsel 2,46*

A házaknál felidéztek az Úr életének emlékét. Az apostolok elbeszélték az együtt elköltött étkezéseket, a kenyerek megszorítását a tömeg számára, Krisztus figyelmességeit, tanításait, csodáit ... Kirajzolódtak az Újszövetség első körvonalai, amelyből aztán táplálkozik majd a miáltalunk ismert „Igeliturgia”.

A „Kenyértörés”

Az Apostolok Cselekedeteiben Szent Lukács leírja azokat az ünnepléseket, amelyek során az új megkereszteltek ezrei voltak „buzgók az apostolok tanításának hallgatásában és a testvéri közösségben, a kenyértörésben és az imákban”. Már nem beszélnek „agapéről” a szertartások megjelölésekor, hanem „Kenyértörésről”. Ez a mise első elnevezése.

Az összejövetelek két részre tagozódnak: az Igeszolgálatra és a Kenyértörésre. Az asztalokat már „eucharisztikus oltárok” helyettesítik, ahogyan olvashatjuk a Zsidóknak írt levélben (13,10), ami a 60-as és 80-90-es évek között íródott. Az Úr napja, ami az Úr feltámadásának napja, a vasárnapban lett meghatározva, ez a hét első napja, megkülönböztetésül a szombattól (a Sabbattól), amelyet Istennek szenteltek, emlékül az Ószövetség teremtéstörténetére és annak folytatására az Újszövetségben.

Egy kitartó közösség

Az Úr napjának és az eucharisztianak vasárnapi ünneplése lett, ezentúl a fiatal Egyház életének középpontja. Úgy kellett tekinteniük, mint az előírások szerinti legnagyobb ünnepet. A híveket felhívják, hogy kitartóan vegyenek részt az összejöveteleken, amint erre a Zsidóknak írt levél figyelmeztet:

„Összejöveteleinkről ne maradjunk el, mint némelyek szoktak, hanem annál inkább bátorítsátok egymást, minél közelebb érzitek a napot.” *Zsid 10,25*

Létrejön az első keresztény irodalom. Az az irodalom, amely akkor is tartósan irányt adott, amikor az első tanúk eltűntek, és megkezdődtek az üldöztetések.

Forrás: katolikus.ma

